

Folkmusik & Dans

Medlemstidning för RFoD – Riksförbundet för folkmusik och dans 6/2010-1/2011

Kåldolmens dag
Folklore eller fakelore?
Kulturministern om folkmusik
Ta strid för mångfalden – rädda Stallet!

Omslagsbild: Musik och snaps lockar köpare av svensk musik på WOMEX. Foto: Lars Farago. Ovan: Ethno 2010 (se s 26). Foto: Peter Ahlbom. Ovan t v och t v: Från Kåldolmens dag i Kungsträdgården (se sid 16-18). Foto: Petra Eriksson. Nedan: Folklandia 2011 (se s 30). Foto: Pispalan Sottiisi. Längs ned t v från boken Bohusdräkter av Ulla Centergran (se artikel s 8). Nedan t h Kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth (se intervju s 12). Foto: Sara Bengtsson.

Folkmusik & Dans

Medlemsblad för Riksförbundet för
Folkmusik och Dans, RFoD.
Utkommer med 6 nr/år.
ISSN 1103-7083

Redaktion

ANSVARIG UTGIVARE OCH REDAKTÖR Lars Farago,
08-407 17 32, lars.farago@rfod.se

LAYOUT Måns Engman, folkmusikochdans@rfod.se

RECENSIONER Dan Olsson, Norrby Långg. 7, 504 35
Borås, 033-10 28 45, dan.olsson@hsm.gu.se

BILDER OCH ANNONSER till folkmusikochdans@rfod.se

Annonser	Bredd mm	Höjd mm
Helsida, 2400:-	210	267
Halvsida, 1500:-	85	255
Halvsida, 1500:-	175	125
Kvartssida, 900:-	85	125

Annonser i fyrfärg tas emot i mån av plats för dubbla priset. Annonsmaterial tas emot i bl a pdf- eller jpg-format.
Medlemsrabatt 50 %.
Musikaffärer och andra som ger RFoD:s medlemmar rabatt (minst 10 %) har rätt till en gratis halvsidesannons per år.

ÅRSVAGIFTER I RFoD ÅR 2011

Betalas på pg 77 108-9
Enskild medlem 200:-
Familjemedlem 10:-
Ungd. max 25 år/Heltidsstud/Arbetslös 150:-
Förening 350:- för upp till 50 medlemmar
450:- för 51-250 medlemmar
550:- för 251 och fler medlemmar
Endast prenumeration 200:- (inom Sverige)
Prenumeration utland 300:-

ADRESSÄNDRINGAR Medlemsregistret, RFoD, Box
16 344, 103 26 Stockholm

ADRESSETIKETTER 1,25 kr/st.

ADRESS TILL RFoD:S KANSLI

RFoD, Box 16 344, 103 26 Stockholm

BESÖK: Nybrokajen 11

Anna Kronlund, 08-407 17 74, kansli@rfod.se

RFoD:S ORGANISATIONSNUMMER: 80 20 10-9255

STYRELSENS VERKSTÄLLANDE UTSKOTT

Eva Åström Rune, ordförande, 0705-51 57 55,
info@evarune.se
Thomas Tejle, kassör, 0620-162 01,
thomas@tejle.se
Irene Ala-Jukuri, ledamot, 016-35 00 34,
irene_ala@bredband.net
Lars Farago, förbundssekreterare, träffas på
RFoD:s kansli, adress se ovan.

WEBBPLATS www.rfod.se

På RFoD:s hemsida finns aktuell information, länkar, medlemsförmåner, RFoD:s stadgar och mycket annat.

FOLK.NU www.folk.nu

folk.nu är en portal för musiker och dansare, för pedagoger, arrangörer, intresseorganisationer, forskare, hantverkare och media. Medlemmar i RFoD erbjuds egna hemsidor utan kostnad.

Innehåll

- 4 Ledare: Ta strid för mångfalden i Sverige
- 6 Till ledamöterna i Stockholms stads kulturnämnd
- 7 Stockholms stad om Stallet
- 8 Regionaliseringen – paradigmskifte i kulturpolitiken
- 12 Vi måste sluta tycka synd om oss själva
- 13 Folkdräkt eller bygdedräkt?
- 16 Besegra rädsla genom möten och gemenskap
- 17 Herman Lindqvists tal från Kåldolmens Dag
- 19 Kiriaki berättar
- 20 Off-off-WOMEX
- 21 Sverige och WOMEX
- 22 Recensioner
- 24 RFoD-nytt / Notiser
- 27 Umefolk & FolkDate
- 28 Kalendarium
- 30 Pite Folkmusikfestival
- 30 Folklandia

Folk- & Världsmusikgalan 16/4

Nu är det klart – det blir en andra folk- och världsmusikgala 2011! Lördagen den 16 april kommer galan att gå av stapeln i Konserthuset i Göteborg. Musik i Väst står som huvudarrangör tillsammans med RFoD, Sveriges Radio och Rikskonserter och med stöd av en rad av genrens organisationer och institutioner samt lokala aktörer inom området. För 2012 hoppas Musik i Syd kunna arrangera en gala i Malmö men där är finansieringen i nuläget långt ifrån klar.

Bland årets galaartister finns Den Fule, Baskery, New Tango Orquesta, Lisa Rydberg & Björn Ståbi, Suranjana Ghosh & Eric Steen, Residans, Tarabband & Suzan Ayzav, Ahmad Al Khatib, och Skuggpoeten. Kvällen direktsänds i SR P2. SVT har uppvaltats och diskussioner om TV-sändning har inletts.

På lördagen innan galan arrangeras familjeshow – en färgsprakande resa jorden runt med musik och dans från hela planeten. Med Bronja Novak, Ola Karlberg, ZigZag, Susanne Lind, Xiaogang Zeng, Markatta och Tetra samt gäster.

RFoD är med och arrangerar seminarier under galadagen den 16 april – Seminarier planeras för arrangörer, för frilansare, om mångfald mm. Och om du är i Göteborg redan på fredag – se kalendariet för andra evenemang.

Du kan hjälpa juryn genom att via hemsidan nominera kandidater till årets priser fram till och med den 28:e februari. Om du skriver en fyndig motivering på facebooksidan kan du även vinna ett galapaket med biljetter och hotell för två!

Mer information hittar du på hemsidan på www.gala.se och facebooksidan www.facebook.com/gala.se. Viss hjälp med boende kan RFoD erbjuda – se www.rfod.se för information. Biljetter och info kan även fås från Göteborgs Konserthus biljettkontor, tel 031 - 726 53 10.

Påminnelse: RFoD Medlemsmöte 17/4

Riksförbundet för Folkmusik och Dans kallar till medlemsmöte söndag den 17 april kl 10.00 på Kulturhuset Oceanen i Göteborg. Medlemsmöte skall hållas de år som RFoD inte har förbundsstämma. Medlemsmötet skall enligt stadgarna behandla eventuella fyllnadsval, justeringar i verksamhetsplanen, årsredovisning och andra frågor. Mötet kan välja valkommitté och andra arbetsgrupper som förbereder förbundsstämman.

Planerad utgivning 2011

Nr	Manusstopp	Utgivning
2/2011	1 mars	25 mars
3/2011	5 maj	2 juni
4/2011	22 augusti	16 september
5/2011	5 oktober	4 november
6/2011	14 november	14 december

Ta strid för mångfalden i Sverige

Regeringen anslår i januari en miljon till RFoD för att kunna driva vidare Stallet folk- och världsmusik i Stockholm. Nästan samtidigt beslutar Stockholms stad att dra in sitt stöd. Stödet halveras 2011 och ska tas bort helt 2012. Det finns andra som gör viktigare och bättre verksamheter inom samma kulturområde får vi veta.

Hur ska man tolka att Stockholms stad utan förvarning drar in stödet för Stallet folk- och världsmusik? Har RFoD:s idéer och visioner förlorat i aktualitet? Eller är det själva verksamheten som inte stämmer med stadens normer?

Konstigt sa vi om beslutet. Om verksamheten inte duger, varför har man inte sagt något tidigare? Hur kan det komma sig att man skriver till regeringen i maj att Stallets verksamhet är viktig och bestämmer i januari att den kan läggas ner? Kan denna stora förändring förklaras av att en kulturchef gått i pension och en annan trätt till?

Självklart måste vi kritiskt granska oss själva. Driver vi inte verksamheten tillräckligt bra? Är vår ideologi och verksamhetsinriktning irrelevant i dagens kultursamhälle?

Vi läser förslaget till beslut och förstår inte. (Se en sammanfattning på sidan 7.)

Om man är oroliga för att stadens pengar ska gå till Stallets hyra så har ju regeringens besked klarlagt att detta problem inte kvarstår 2011. Om man vill se mångfald i Staden varför ta bort en väl fungerande aktör på detta område?

Vi träffar Kulturstrategiska avdelningens chef Patrik Liljegen och handläggaren Mikael Theorin i början på februari. I korthet anser man att Stallet har för liten beläggning. Publiknittet är för lågt och lokalerna används för sällan. Verksamheten har för lite fokus på intäkter och är inte tillräckligt synlig. Mångfald behöver inga fasta scener utan vi bör agera som andra utan egen scen och placera våra evenemang på andra platser.

Det visar sig att förvaltningens siffror beslutet baserades på inte stämmer med dem som vi har. Frågan är om skillnaderna spelar roll? Vi lämnar mötet med misstanken att en högre beläggning inte räcker. Vi har en lokal som vid sittande konsert med skohorn rymmer 150 och vid dansarrangemang blir trång långt under den publikmängden. Vi är stolta över att vi har ett snitt på 86 på våra offentliga arrangemang. Då räknar vi inte barnprogram som riktar sig till färre. Vi har en ideologi som bygger på närhet mellan artist och publik. Vi har hög kvalitet på ljud med tekniker som är specialister på vår genre. Ett viktigt motiv för att skaffa en egen scen, en egen lokal, var möjligheten att utveckla en hög kvalitet på ljudet.

Behövs egen lokal?

Den ideologi som lett till skapandet av Stallet är fortfarande aktuell. RFoD anser att folk- och världsmusik självklart ska ha en scen i Stockholm anpassad till genrens speciella behov. Men vi vill också arbeta för att det växer fram scener på andra platser i landet. Fokus måste vara på arrangemang med hög kvalitet. Det ska vara möjligt att lyssna på konsert men också finnas möjlighet till arrangemang där man kan dansa till musiken. Ljudteknik och programläggning ska vara anpassad till genren. Musiken behöver höras i intima sammanhang, som

på Stallet lika väl som i stora lokaler som Konserthuset eller Solnahallen. Men självklart har lokalen och formatet stor betydelse för upplevelsen och vilka slags kvaliteter i musiken som det är möjligt att förmedla till publiken.

Konkurrensen mellan de fyra aktörerna i Stockholm: Selam, Farhang, Re:Orient och Stallet har ibland uttryckts just i termer av att det inte behövs speciella scener för folk- och världsmusik. Det är mer effektivt att ambulera och använda olika lokaler. Valet av lokal bör kopplas till arrangemangets innehåll.

Vi har dock sett att verksamheter som kombinerar musik och dans har haft svårt att överleva. När Selam startade arrangerade man regelbundet *Folk och Folk* i Münchenbryggeriet med musik och dans från många olika kulturer. Men arrangemangen och lokalerna blev för dyra. Det är länge sedan som *Folk och Folk* upphörde och så är det tyvärr också med *Omättlig dans*.

Artister i Sverige

En annan förändring över tiden är att Stallet och RFoD blir allt mer ensamt i Stockholm om att fokusera på artister som bor i Sverige. Andra aktörer har allt mera fokus på artister från andra länder. Selam från Afrika, Farhang från Iran och Re:Orient från Mellanöstern. Det är lättare att fylla stora lokaler med artister från andra delar av världen. Det är också lättare att få uppmärksamhet i medierna för utländska gästspel. Men det innebär inte att om vi vill ha mångfald i Sverige så ska vi överge de artister som finns här. RFoD är också en viktig aktör för arbetet med folkmusik från Sverige och Norden.

Samarbeten

Stockholms stad vill gärna se samarbeten. Det är något som alla de fyra aktörerna som jämförs med varandra ägnar sig åt, men på olika sätt. RFoD:s samarbeten handlar inte om de stora konsertlokalerna utan mer om de mindre föreningarna. Föreningar med specialitet på folk- och världsmusik från olika delar av världen har i Stallet en partner för att göra sig mer synliga och göra offentliga evenemang med professionella artister. En del föreningar har möjlighet att mer kontinuerligt göra evenemang tillsammans med Stallet, andra återkommer regelbundet, men kanske bara en gång per termin eller år.

Musikhögskolan i Stockholm är en av Stallets fasta samarbetspartners. Unga musiker får här möjligheter dela kvällen med de allra främsta i genren att spela för en initierad publik.

Stallets Club 7 bjuder in unga musiker och andra som vill spela på en öppen scen med professionellt ljud och arrangemang. Ungdomar deltar i arrangemanget av Club 7 som därmed också fungerar som arrangörsskola.

Andra samarbeten handlar om musik och dans med grupper med funktionshinder. Jammin projektet 2009-2010 har handlat om att bjuda in hip hop kulturen till Stallet med ungdomar som arrangörer utifrån nya idéer i linje med Stallets och RFoD:s ideologi och i samarbete med Riksteatern, Rikskonserter m fl.

Stallet har också samarbetat med Stockholms kulturfestival och hållit i en av scenerna under en kväll, ett mycket lyckat arrangemang på Brunkebergs torg. Men huvudfokus för Stallets

samarbeten är som sagt små föreningar, grupper som verkar framförallt här i Sverige. På Stallet hålls jämställdhetsprojektet TaPlats i samverkan med mångkulturkonsulenter och länsmusikinstitutioner. Under rubriken Vi är alla folk arrangeras i samverkan med Visarkivet och ideella organisationer debatter om mångfald är ett hot eller tillgång för svensk folkmusik. Nya experimentella pedagogiska projekt görs i samverkan med det nybildade studieförbundet Kulturens bildningsverksamhet.

Infrastruktur

Folk- och världsmusik finns idag på musikhögskolorna och danshögskolan. Från en koncentration på svensk och nordisk tradition är nu de flesta utbildningar öppna för all världens musik. Möjligheterna att arbeta som konstnär inom dessa genrer har inte utvecklats på samma sätt.

Folk- och världsmusiken har en svag infrastruktur i Sverige. I och med att Rikskonserter lagts ner ökar behovet av fasta aktörer i genren. RFoD arbetar för att Stallet ska fungera som nav i Stockholm och i en större del av landet för folk- och världsmusikgenren. Vi arbetar samtidigt för att stärka andra möjliga nav i andra delar av landet. Det kan handla både om utvecklingsprojekt och turnéer, att främja musikers professionalitet och att bjuda in publiken på nya sätt.

Att ha spelat på Stallet i Stockholm är en viktig merit för musiker, ett kvalitetsstämpling. Både för dem som är nyutbildade och de som är etablerade i genren.

Det behövs både mindre och större aktörer för att en musikgenre skall leva och utvecklas. RFoD har huvudfokus på små aktörer – de bidrar till att genren hörs på flera platser.

En av de viktiga nyheterna i genren är Folk- och världsmusikgalan som hölls första gången 2010 på Nybrokajen 11 och i Stallet. RFoD arrangerar tillsammans med en rad andra aktörer den andra galan i Göteborg den 16 april. Det skulle knappast varit möjligt för RFoD att sy ihop ett nätverk kring en stor gala utan Stallet. Stallets kompetens tillvaratas även vid arrangemang utanför Stockholm.

Ideellt kulturliv

Utan ett ideellt kulturliv skulle inte folk- och världsmusikgenren i Sverige vara tillnärmelsevis så rik som den är idag. Stallets verksamhet har byggts upp med ideellt arbete och är fortsatt beroende av en ideell styrelse och samverkan med många ideella föreningar och enskilda aktörer. Stockholms stads sätt att utan förvarning och stick i stäv mot vad man tidigare sagt om verksamheten besluta om att dra in allt stöd skapar osäkerhet och besvikelse. Handläggningen av beslutet skapar otrygghet om framtiden. Beröm för en verksamhet en dag kan uppenbarligen bytas i sin motsats och strypning av verksamhetens möjligheter nästa dag. Vem kan i framtiden lita på Stockholms stad? Vem vill göra stora ideell investeringar om man inte vet att uppmuntran och beröm är hållbara?

Mera resurser för alla

Folk- och världsmusik / folk- och världsdans behöver flera slags uttryck. När staden väljer att skära ner anslaget till Stallet med 300.000 kr och samtidigt ge två andra aktörer inom folk- och världsmusikgenren får ökat stöd med 200.000 kr respektive 100.000 kr undrar man om detta är en slump eller

en medveten tanke. Vill staden ställa de olika aktörerna mot varandra? Vi gläds med dem som fått ökade anslag. Vår genre behöver verkligen mera resurser. RFoD har många gånger agerat för detta. Vi gör det för egen del, men lika ofta, om inte oftare för genren i stort. Det ska vi fortsätta med och hoppas att vi ska kunna göra det gemensamt med Farhang, Re:Orient och Selam.

Identiteter

Vilka är vi och vilka vill vi vara? Folk- och världsmusik påverkar vår identitet och vår syn på våra medmänniskor. Musik och dans kan användas för att skapa möten och samhörighet över kulturgränser, för att upptäcka att kulturer är besläktade och har mycket gemensamt, men också för att avgränsa och utesluta, betona skillnader mellan grupper och kulturer.

I det moderna samhället har de flesta inte en utan flera identiteter. Samma person kan vara både svensk, turk, jude och grek. Det kan vara på lek, identiteter man själv tagit till sig, men jag kan vara född till och uppvuxen med flera kulturer som tillgång och som livskomplikation.

Stallet och RFoD betonar vår möjlighet att kombinera flera identiteter. Kulturer kan och bör förena oss. De kulturarv som levt länge i Sverige ska vara en självklar del i all världens kulturer. Genom att bejaka skillnader och likheter samtidigt blir världen både mer komplicerad och fredlig. En roligare och trevligare värld att leva i.

Ta strid för mångfalden

Stallet och RFoD avvisar Sverigedemokraternas och andra nationalistiska partiers syn på kultur. Varken kulturer eller människor skall låsas in i särskiljande fack. När Sverigedemokraterna talar föraktfullt om mångkultur och multikulturalism tar RFoD fighten. Vi bygger samarbeten i folkmusik och dansrörelsen, vi gör arrangemang, samtal, manifestationer på Stallet och runt om i landet. Vi tar fighten för mångfalden. Att lägga ner Stallet vore att spela Sverigedemokraterna i händerna. De vill inte se ställen som erbjuder musik och dans både de med rötter i Sverige och de med rötter på andra platser i världen. De vill inte att de främsta musikerna med bakgrund utanför Sverige eller de svenskar som spelar andra kulturers musik ska höras och uppmärksammas. Det vill vi. Vad vill du?

Lars Farago

Reagera på Stockholms stads beslut. Skriva till beslutsfattarna! Skicka kopia till oss på RFoD. Vi kommer att samla ihop alla reaktioner och också överlämna dem samlat till de ansvariga.

E-post till politiker i Kulturnämnden: madeleine.sjostedt@stockholm.se (fp, kulturborgarråd, ordförande) annmari.engel@stockholm.se (v, vice ordförande), mats.berglund@mp.se (mp) maria.braun@telia.com (m), anna-greta.leijon@bredband.net (s), cecilia.onfelt@centerpartiet.se (c)

E-post till ansvariga tjänstemän: patrik.liljegren@stockholm.se, mikael.theorin@stockholm.se

Skicka dina åsikter även till oss till lars.farago@rfod.se eller stallet@rfod.se

Skriv gärna också på Stallets facebookside.

Till ledamöterna i Stockholms stads kulturnämnd

Igår fattade regeringen beslut om att anslå 1 miljon kronor till fortsatt drift under 2011 av Stallet folk- och världsmusik.

Med anledning av bl a detta begär Riksförbundet för Folkmusik och Dans att frågan om stöd till Stallet folk- och världsmusik / Riksförbundet för Folkmusik och Dans skjuts upp och att beslutsunderlaget kompletteras.

Stallet folk- och världsmusik

Stallet folk- och världsmusik har funnits i tio år och bedriver en unik verksamhet med hög kvalitet och bredd. Verksamheten är viktig för artister och publik i Stockholm men också i hela landet. Stallet folk- och världsmusik med 100 konserter och danskvällar om året presenterar det mesta och det bästa av svensk folk- och världsmusik, både traditionell och nutida. Här uppträder svenska och internationella, kvinnliga och manliga artister med rötter i Dalarna, Hälsingland, Teheran och Calcutta. Gräddan av den svenska folkmusikeliten spelar sig svettiga på den intima scenen mitt i Stockholm. Ale Möller, Lena Willemark Sofia Karlsson, Bahram Bajelan, Maher Cissoko och Fanta Yayo är några av de musiker som fyllt Stallet.

Stallet är unikt med sin fokus på artister som bor i Sverige, med sin kontinuerliga verksamhet i en intim lokal, med sin kombination av nordisk / svensk tradition och musik med rötter i hela världen, med sina många samarbeten och med sina arrangemang som förenar konsert med dans. Tango, flamenco, polska och dans till klezmermusik är stående inslag på Stallets dansgolv. Folk och världsmusiken är levande och i stark utveckling. Stallet har kontinuerlig samarbete med Kgl Musikhögskolan och synliggör nya grupper och nytexaminerade musiker från de högre utbildningarna i folk- och världsmusik. På Stallet sker nya spännande musikaliska möten, indiskt möter latinamerikanskt, anatolisk musik möter skandinavisk, svenskt blandas med irländskt.

Stallet är kort och gott Sveriges viktigaste scen för folk- och världsmusik. Det som sker på Stallet i Stockholm uppmärksammas i Sverige och utomlands. För mindre än ett halvt år sedan invigdes en ny scen i Oslo för folk- och världsmusik i hög grad med inspiration från Sverige och Stallet. Stockholm och Sverige behöver en scen där människor med olika geografiska rötter kan mötas och ta del av den blomstrande folk- och världsmusiken med sina många kvaliteter – konstnärliga och sociala. Lär känna Stallets program på www.stallet.st se gärna tidigare program för att få en överblick över tio års verksamhet med konserter, dans, seminarier ...

Stallets grundfinansiering 2011 säkrad genom regeringens beslut 13 januari

Regeringen beslöt igår, i enlighet med tidigare uttalanden från kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth, att säkra grundfinansieringen för Stallet 2011. RFoD får ta över de medel som tidigare anslagits som stöd till Stallet via Rikskonserter. Beslutet är i linje med den utredning som gjordes av Erik Sjöström om framtidens musikliv. Den kulturpolitiska bakgrunden beskrivs kortfattat och bra av utredningen om ny musikplattform¹. Utredningen skriver i sammanfattningen sid 25 om vikten av genreanknutna scener inom jazz och folk- och världsmusik.

I avsnitt 4.3.4 sid 69 ges en bakgrund till Stallets verksamhet och i avsnitt 6.8.3 sid 125 lägger utredningen sina förslag om att Stallet skall drivas självständigt av RFoD efter Rikskonserterns nedläggning.

Stockholms stad lämnade sitt remissvar på utredningen i maj förra året. Staden skriver²:

”Stallet är en professionell och viktig scen för folk- och världsmusik. Rikskonserter har under åren finansierat delar av verksamheten med ett årligt verksamhetsbidrag. Rikskonserter har även betalat hyran för Stallets lokaler i anslutning till Nybrokajen 11. Rikskonserter har dessutom bland annat ansvarat för lokalvård, försäkring och bevakning av stallets lokaler. Med detta i åtanke förutsätter kulturförvaltningen att Stallet fortsättningsvis ges verksamhetsresurser av minst den omfattning man har idag.”

RFoD:s yttrande³ över utredningen kan ge en allmän bild av vårt kulturpolitiska arbete och generella analys.

Förslaget till beslut i Stockholms stads kulturnämnd

Vi känner stor respekt för Stockholms stads ambitioner i förslaget till verksamhetsstöd 2011. Vi håller med att om Stockholmska ”ta steget från huvudstad till en världsstad med internationell lyskraft krävs det att kulturen tar större plats”. Vi delar också analysen om betydelsen av att kulturen ska omfatta fler av stadens medborgare inte minst nya stockholmare. Stadens ambition att utveckla variation och mångfald och få utrymme till fler arrangörer är också viktiga mål. Vi ska här inte räkna upp alla de mål som nämns. Men vi vill betona att verksamheten i Stallet folk- och världsmusik och RFoD på ett mycket bra sätt motsvarar de nämnda och många av de ej citerade målen.

Vi vill också uttrycka vår glädje över att Farhang och Selam föreslås få ökade anslag. De bedriver båda viktiga och bra verksamheter delvis inom de områden där Stallet och RFoD är verksam. Men vi vill betona att verksamheterna inte är av det slaget att de kan ersätta varandra. De områden som dessa föreningar och vi arbetar med har sammantaget en mycket liten del av stadens kultursatsningar. Ambitionerna om mångfald och att ge plats för nya genrer och kulturområden bör enligt vår mening göra att detta område tillåts växa.

Sammanfattning

Riksförbundet för Folkmusik och Dans, RFoD är glad och stolt över att regeringen beslutat säkra den fortsatta driften av Stallet folk- och världsmusik. Den kulturpolitiskt och konstnärligt viktiga verksamheten som RFoD bedriver behövs i Stockholm och Sverige. Mot bakgrund av detta ber vi om att Stockholms stad senarelägger sitt beslut om bidrag till RFoD/Stallet folk- och världsmusik. Vi hälsar alla intresserade välkomna till att mera utförligt lära känna vår verksamhet.

Stockholm den 14 januari 2011

Eva Åström Rune, Irene Ala Jukuri, Thomas Tejle,
Lars Farago, Peter Bothén, Åsa Veghed

¹ www.tinyurl.com/ny-musikplattform

² www.tinyurl.com/ny-musikplattform-stockholm

³ www.tinyurl.com/ny-musikplattform-rfod (sid 10)

Stockholm stad om Stallet

Stallet föreslås få sänkta anslag 2011 med 300 000 kr och helt indragna anslag 2012 av Stockholms stad. De bedömningar som görs vid årsskiftet 2010-2011 är helt motsatta mot dem som staden gjorde ett halvt år tidigare när man skrev till regeringen att Stallet är en viktig scen och krävde fortsatt statligt stöd efter nedläggningen av Rikskonserter (se s 6). De strider också mot regeringens bedömning som tilldelat RFoD 1 miljon kronor för att driva Stallet vidare. Med anledning av dessa händelser refererar Folkmusik och Dans delar av tjänsteutlåtandet som lämnats till stadens politiker. Vi publicerar också RFoD:s brev till stadens politiker, där RFoD ber om att beslutet om Stallet skall skjutas upp.

Vi har klippt citat från Tjänsteutlåtande DNR 6.1/4939/2010 från Kulturstrategiska avdelningen till Stockholms stads kulturnämnd. Hela skrivelsen finns på Stockholms stads hemsida.

Stockholm har ett rikt kulturliv med både bredd och spets som lockar många kulturskapare och stor publik. Men för att Stockholm ska växa och ta steget från huvudstad till en världstad med internationell lyskraft krävs det att kulturen tar större plats. Kulturen måste ta en mer framträdande roll i samhället och genomsyra fler av stadens verksamheter, delta i stadsutvecklingen, omfatta fler av stadens medborgare. Inte minst behöver nya stockholmare ta ägarskap i kulturlivet. Först då kan kulturen bli en angelägenhet för alla i hela staden. ...

Projektstödet är flexibelt och ger förvaltningen större möjligheter att välja vilka aktörer som ska beviljas stöd. Inom projektstödet har konstnärliga projekt där uttryck, arrangörer eller publik med flerkulturell bakgrund kunnat prioriteras vilket är en av förvaltningens målsättningar.

Mot denna bakgrund framträder behovet av ett förstärkt projektstöd samt möjligheten att aktivt stödja verksamheter som befinner sig i stark utveckling eller har unika möjligheter att utveckla stadens kulturliv i samarbete med andra. Förvaltningens förslag till beslut har därför två grundläggande huvudsyften:

- att frigöra medel till projektstödet för att bereda plats för nya aktörer, nya initiativ och nya perspektiv i stadens kulturliv
- att inom ramen för verksamhetsstödet omfördela medel till aktörer med stark utvecklingspotential ...

Staden skriver angående sina riktlinjer att samtliga sex punkter nedan bättre kan förverkligas med en ökning av projektstöd på bekostnad av verksamhetsstöd.

- Ge stöd till verksamhet som syftar till förnyelse av konstnärliga uttryck och/eller förnyelse av produktionsformer
- Bidra till en variation och mångfald i verksamhetsutbudet och skapa utrymme för flera producenter och arrangörer
- Prioritera verksamheter som strävar efter att nå publikgrupper som varit svagt företrädade i stadens kultur- och föreningsliv
- Främja en geografisk jämn fördelning av kultur- och mångfaldsverksamheter i staden
- Prioritera verksamhet som riktas till barn och ungdomar
- Ge stöd till verksamheter som i integrationssyfte främjar mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet och motverkar utanförskap, rasism och diskriminering

Det finns ett behov av att stärka aktörer med ett flexibelt och resurseffektivt arbetssätt som kombinerar konstnärligt nytänkande med en aktiv strävan att etablera nya samarbeten och nå ut till nya publikgrupper. Förvaltningen gör bedömningen att nedanstående aktörer har stark utvecklingspotential och föreslår att dessa prioriteras inom ramen för verksamhetsstödet 2011. Förslaget innebär höjningar för elva verksamheter om sammanlagt 941 tkr i enlighet med tabellen nedan.

Elva verksamheter föreslås få ökat stöd hit hör bl a Farhang vars stöd ökar med 200 000 kr till 550 000 och Selam vars stöd ökar med 100 000 kr till 750 000 kr. Samtidigt minskar RFoD/Stallet med 300 000 kr.

Genom att minska Stallet med exakt samma belopp som ökningen för Farhang och Selam ställs uppenbart dessa verksamheter mot varandra. Vi ser detta som djupt olyckligt med tanke på att det område som vi arbetar inom generellt sett är missgynnad och bör få möjlighet att växa.

Så här skrivs om respektive verksamhet:

Farhang är en mångsidig arrangör av etnisk folkmusik och dans med stark lokal förankring i Kista som på ett aktivt och ambitiöst sätt söker nya kontaktytor för att stärka sin egenfinansiering, sina samarbeten och sitt utbud. Farhang har flera etablerade samarbeten med näringsliv och forskning, däribland Kista Mässan, Kista Galleria och Kungliga Musikhögskolan. Förvaltningen föreslår en höjning av verksamhetsstödet med 200 tkr till 550 tkr för 2011.

Selam är en professionell arrangör av urban etnisk musik som med hög konstnärlig kvalitet och bredd på sina evenemang lockar en stor och blandad publik. Med drivkraft och starka visioner är Selams verksamhet under ständig förnyelse. Förvaltningen föreslår en höjning av verksamhetsstödet med 100 tkr till 750 tkr för 2011.

RFoD/Stallets roll i samband med att Länsmusiken tar över Nybrokajen 11 vid årsskiftet är fortfarande oklar. De konstnärliga, ekonomiska och publika aspekterna i Länsmusikens vision kring Nybrokajen 11 befinner sig fortfarande på ett idéstadium och samarbetet med RFoD/Stallet är ännu inte definierat. Vad som dock är tydligt är att RFoD/Stallet befinner sig i en övergångsfas där en svår utmaning väntar med väsentligt höjda lokalkostnader. RFoD/Stallet förväntar sig ett kraftigt ökat ansvarstagande från staden, landstinget och staten för att kunna klara av denna omställning. Detta har föranlett att verksamheten avvaktat ett initiativ från dessa parter innan man kan redogöra för framtida ekonomiska förutsättningar. Förvaltningen gör bedömningen att denna utveckling på sikt inte är hållbar och anser att det finns andra mer aktiva aktörer inom verksamhetsstödet med starka visioner, handlingskraft och förmåga att nå ut till nya publikgrupper som bör prioriteras till förmån för RFoD/Stallet. Mot denna bakgrund föreslår förvaltningen ett avslag med omställningsstöd för 2011.

Regionaliseringen – paradigmskifte i kulturpolitiken

Kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth intervjuad av F & D: Gärna nya danskunskaer – men ingen satsning på mångfald i form av folk- och världsmusik eller dans.

Kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth gillar att dansa gammaldans och vill gärna lära sig dansa polska berättar hon för Folkmusik & Dans vid ett dryga halvtimmen långt samtal i hennes arbetsrum i slutet av januari. Inga stora kulturpolitiska nyheter utlovas under mandatperioden. Den inslagna vägen står fast. Nu ska alliansens kulturpolitiska initiativ genomföras. I samtalet med Lars Farago nyanserar kulturministern sin syn på svensk kultur. Det finns svensk kultur, säger hon nu. Hon lämnar också en liten öppning för en lösning av ansvarsfrågan för amatörkultur.

Förutom kulturministern finns hennes pressekreterare, Sara Bengtsson, i rummet. Intervjutiden är högst 30 minuter hade hon meddelat. Då valde jag att skicka ett antal frågor i förväg för att samtalet skulle bli snabbare. Den inledande frågan gäller Lena Adelsohn Liljeroths egna erfarenheter av folkmusik och folkdans och om hon prövat dansa polska.

– När man är utomlands, säger hon, ingår ofta dans, men det blir mest att sitta och titta på. Det är roligare när man någon gång får prova och vara med. När jag var yngre var det vanligt att dansa på tillställningar. Det var till grammofon eller att någon spelade piano. Idag är det sällsynt bland äldre. Dansen har däremot en väldigt stark ställning bland unga som vill se dans och önskar få dans i skolan.

– Polska, som du frågade efter, är tyvärr en av få dansformer jag inte kan. Jag dansar gärna, men får tyvärr sällan tillfälle till det. Jag har dansat polka, hambo och vals, cha cha, tango, nästan vad du vill. Men som sagt inte polska.

Det tycker jag du ska pröva.

– Ja, du får lära mig. För det kommer inte att gå med en gång.

Paradigmskifte i kulturpolitiken

Vad kommer att hända i kulturpolitiken under de kommande fyra åren?

– Vi drog igång en hel del förra mandatperioden, mycket av det börjar verka först nu. Det gäller till exempel Musikverket. Den regionala samordningsmodellen blir något av ett paradigmskifte. När man säger att ingenting händer i kulturpolitiken menar folk egentligen att det inte ska hända något. Förändra inget. Eller så vill man se något väldigt tydligt. t ex att vi bygger ett nytt Nobelmuseum. Men det berör enbart de som är turister i Stockholm. Då betyder det kanske mer att vi har utställningsersättning i statliga museer och konsthallar, att vi satsar på kultur i skolan och fortsätter jobba med det. Att vi har samverkansmodellen eller koffertmodellen (regionaliseringen), att vi har nya regler för stöd till kulturtidskrifter, att vi ska hitta ett nytt filmavtal, att man har en ny utnämningsspolitik, att du faktiskt kan söka tjänsterna idag. Att vi har en handlingsplan för kulturella kreativa näringar. Det är som att journalister hela tiden ska ha någonting nytt och kanske inte ser att allt det här inte har hunnit verka än.

– Om fyra år har förhoppningsvis allt detta börjat verka. Man kanske har fått skruva till lite här och var för att det ska bli extra bra. Förhoppningsvis har vi då hittat ett par nya områden där vi kan säga att här vill vi göra mer. Det ser vi kanske ännu inte idag.

– Förhoppning från min sida är att alla regioner gör som Västra Götaland, att regionaliseringen innebär att man satsar mer på kultur. Aptiten har vuxit sedan de börjat jobba med sina kulturplaner. Nu kommer alla möjliga idéer upp. Kulturlivet är fyllt av kreativa personer. I flera fall har man ökat budgetarna. Men det är inte säkert att staten ska parera detta med lika mycket. Det har vi aldrig lovat. Men visst är jag glad om man ökar kulturbudgetarna.

Mångfald

Har du någon vision om kulturpolitiken och mångfalden? Hur ser mångfaldsfrågan ut, tror du att den kommer att ha förändrats väldigt mycket på fyra år?

– Vi kommer nog att ha rätt mycket diskussion om vad begreppet egentligen står för. Det är lätt att slänga sig med ordet, likt det nya partiet i riksdagen som talar om multikulturellt och använder det som skällsord, medan andra använder det som honnörsbegrepp. Vad menar vi egentligen när vi talar om mångfald? För mig är det givet, utifrån min politiska grund, att jag gärna vill se ett brett spektrum av olika inriktningar, åsikter, former, att man inte får snäva in kulturbegreppet. I det här ligger också att man tar hänsyn till skillnader mellan generationer, mellan etniska grupper, det kan vara både människor som levat länge i Sverige men ändå håller liv i sin kultur, precis som svenskar gör som flyttar utomlands. Eller att det kommer in nya influenser och nya människor också. Så har det varit hela tiden.

– Hur mycket har inte svensk matkultur utvecklats sedan jag var barn och gick i skolan på 60-talet, om man jämför med vad man serverade som skolmat då och vad som finns på restaurangerna. Jag är inte religiöst engagerad, men jag kan se hur svenska kyrkan också har tagit intryck från kontakter man har med andra kyrkor och andra religioner. Sedan har du musik, du har dans du har teater, det här rör sig hela tiden med ju fler kontakter vi har. Så det här är mitt svar. Förmodligen så kommer vi se en större mångfald.

Mitt område är folk- och världsmusik och dans som hör ihop med det. Har du några råd inför de förändringar som är på väg? Hur tror du att vi inom det här området kan säkra en stark utveckling för en ändå ganska begränsad genre?

– Ni har era trogna vänner i form av medlemmar och andra som känner till er. Men hur pass mycket visar ni er för andra? Finns ni på kulturfestivaler? Använder ni er av gatans och torgens utrymme? Drar ni med människor och berättar att ni finns? Det behöver inte alltid vara storslaget eller kosta mycket pengar med stora annonser i tidningen: Sök upp människor där de är.

Kultur i skolan

– Du undrar om skolorna och hur man kan komma in. I Skapande skola betonas professionalitet. Men det har väl även ni i era led också.

Det är idag kommuner och andra skolhuvudmän som kan söka stöd till att komma med i Skapande skola. Vi vill gärna arbeta i skolorna, men har haft svårt att hitta in. Idag är det upp till de enskilda artisterna att söka samarbete med skolornas huvudmän.

– Titta in på Kulturrådets hemsida. Det har dröjt, men nu har vi en portal. Där kan man se vad olika kommuner har gjort, vad det finns för utbud. Där kan man också vara synlig som organisation eller grupp, eller vad man nu kan vara. Vi har också gett Kulturrådet i uppdrag att årligen arrangera en konferens som handlar om barn- och ungdomskultur. Skapande skola handlar om att knyta ihop olika ämnen, det kan vara språk, geografi, koppla det till ett kulturuttryck. Det har ni alla möjligheter att göra med musik och dans.

Ingen arrangörsutredning

Kommer det att bli en utredning om arrangörskap? Det har varit uppe i ett antal utredningar. Vi ser värdet av det arbete som läggs ner av ideella arrangörer. Statens bidrag är 10 % av det man omsätter. Det är ett mycket effektivt statligt stöd. Det funkar ju också så att kommunen måste lägga ett lika stort stöd som staten. Vid regionaliseringen har man valt att inte lägga med detta. Men det finns ett tryck på att arrangörstödet ska in i den regionala kofferten. Flera länsmusikstiftelser som skrev om att arrangörstödet ska in i portföljerna. Vi har varit lite oroliga. Kulturrådet vill också ha en arrangörsutredning. Att vi från riksorganisationerna kan fördela det här stödet och ha ett samspel med kommunerna tycker jag är jättebra.

– Jag har aldrig talat om det. Däremot har vi talat om behovet av mellanhänder, mäklare och det uppdraget ligger på rådet för kreativa näringar. Men det är inte det som du är ute efter. Din fråga har jag inte mött tidigare. Det har varit en del annat som man vill ska in i portföljen t ex kultur i skolan. Vill man ha en arrangörsutredning får man återkomma om detta. Vi har inte planerat någon sådan. Det ligger inte i den kommande fyraårsplaneringen.

Foto: Sara Bengtsson.

Proffs

Idag är folk- och världsmusik allt större på musikhögskolorna. Det pågår också en utveckling på dansområdet. Det har varit inne med all världens kulturer. Men jag undrar vart det är på väg. Om det håller på att vända. Stockholms stad har beslutat att dra ner hälften av sitt stöd i år och andra halvan nästa år till Stallet folk- och världsmusik samtidigt som ni beslutat om att ge oss grundvalen för fortsatt drift.

– Jag såg att du skrev i ett pressmeddelande att kommunens anslag var kopplad till att staten ger. Staten har nu säkrat er överlevnad inför att Musikverket bildas. Det här var nödvändigt för att inte ni ska hamna på gatan när Nybrokajen 11 förändras. Vi ska hålla armlängds avstånd. Bedömningarna ska sedan göras av dem som är professionella på det kommande Musikverket och i det konstnärliga rådet som ska bildas, vilken inte ska bestå av politiker utan av folk ifrån branschen. De ska i sin tur täcka allt från konstmusiken, jazzen till körmusiken.

Kommer det att finnas folk som kan vårt område i det konstnärliga rådet?

– Det är jag övertygad om. Kanske inte lika detaljerat som du kan.

Vår bild av folkmusiker och världsmusiker som finns här i Sverige är att de har fått det tuffare och tuffare.

– Ja och på grund av?

Dörrarna har blivit mer och mer öppna mot utlandet, resor är billigare. Om en tidning ska skriva om en musiker är det mycket häftigare att skriva om någon som just har kommit till Arlanda från Afrika och ska göra två framträdanden i Stockholm. De som finns här i Sverige, de har jättesvårt att göra sig gällande oberoende av hur bra de är.

– Det gäller väl rent allmänt. Jag har hört talas om några otroligt stora stjärnor om det var från Iran eller Syrien som hade fyllt Globen två gånger om. Och det kom hur mycket folk som helst. Och det stod inte en rad om det i tidningen. Det fanns inte heller något på kulturradion. Det vara bara de som tillhör den här språkgruppen som kände till det.

Hålla isär eller hålla ihop traditioner

För oss är det viktigt med mångfalden i Sverige. Och i den inkluderar jag också gamla svenska traditioner. Men det finns ett tryck på att hålla isär dessa. Det är bland annat det som Sverigedemokraterna gör. De skapar det här trycket. Men det är lite av detta som Stockholms stad gör när de prioriterar om pengar. Det är därför viktigt att ni politiker säger att artister som finns här i Sverige är viktiga. Interkulturbegreppet som omfattar både mångfalden i Sverige och internationellt utbyte bidrar också till detta.

– Jag kan ge en liten väg in i det här. Vi har haft många diskussioner med hembygdsrörelsen, det här är en stor rörelse med en halv miljon medlemmar. De har pekat på möjligheterna att nå nya grupper. Inte minst barn och ungdomar som kommer från andra länder. Inte bara för att tala om att så här gör vi i Sverige, utan för att skapa integration kring tradition, mat, sedvänjor och annat. Och det här har jag tyckt varit positivt. Om ni inte redan är inne på det, kan det vara läge att hitta samarbetsmodeller för musikerna som du talar om.

Det är naturligtvis en del. Men också att folk- och världsmusik och dans blir erkänt som en professionell del av kulturlivet. Så att man inte enbart ser det som aktivitetskultur. Det är både en aktivitetskultur och en professionell kultur.

– Men varför skulle det inte vara en professionell kultur för att de samarbetar med hembygdsrörelsen och finns med vid deras sammanhang.

Men det gör vi hela tiden. Det pågår.

– Men vad är problemet då?

Det får inte bara vara det.

– Ja, men det finns så otroligt många arenor. Jag noterar för att dra en liten parallell hur många kaféer, restauranger som låter konstnärer hänga upp sina verk och hitta en ny försäljningsyta. Vad gör man för att samarbeta med musiker eller teatergrupper för att erbjuda kanske nya kontaktytor? Det måste finnas hur mycket som helst att göra. I varje fall i storstäderna. Det är där som de flesta bor.

– Det finns en del att göra, men tyvärr har de ju aldrig råd att betala. Så att man spelar på dörren.

– Men det kan vara att man har speciella kvällar så betalar folk en hundring för att komma in. Så fungerar det i många andra länder och ibland här också.

Jo, absolut, det är en viktig del. Vad som nu också händer är att marknadsföringen mot utlandet nu får ett håll. WOMEX är tredje året i Köpenhamn i år. Det är den största mässan för folk- och världsmusik. Vi har från Sveriges sida inte varit så bra på att utnyttja det för att Rikskonserter varit i en slags nedläggningsfas.

– Det har de ju inte varit alltid.

Nej, de har alltid varit aktiva på WOMEX. Men just de här åren då det har varit i Köpenhamn då det varit så lätt att få dit många svenska musiker så har man inte alls varit lika aktiv för att man var på väg att läggas ner.

– Finns det inte andra som kan se möjligheterna?

Vi har inte de resurserna. Det kostar att delta. När RFoD sökt pengar har Kulturrådet sagt nej. Det känns som ett väldigt viktigt ansvarsområde. Hur den här typen av kultur ska inkluderas i Sverige bilden och i marknadsföring från Sverige.

– Det har varit betydelsefullt att delta i den här typen av mässor.

Ja, precis. Jag tog med mig en CD-skiva. Den har producerats av Rikskonserter varje år med undantag av just 2009. Det har pågått sedan 1998, första året var RFoD med och la en liten slant för att få igång det hela. Det började med ett seminarium som vi arrangerade när Rikskonserter flyttade till Nybrokajen. Den tog upp marknadsföring av folkmusik från Sverige. Nu är vi väldigt oroliga hur detta ska gå till exempel i år. Ingen har resurser att vara i Köpenhamn och arbeta. Vi har fått en del pengar i ett nordiskt samarbete. Ett exempel på vad vi jobbar med. Att presentera världsmusik från Sverige. Men den traditionella scenen som Rikskonserter har finansierat tillsammans med de andra nordiska länderna, den scenen verkar vi inte kunna finansiera från Sveriges sida.

Samtidigt talar man i Nordiska rådet mer och mer om globaliseringsinitiativet som statsministrarna drog igång, kan det ha varit 2007 eller 2008? Har man undersökt de möjligheterna, har man kollat med Svenska Institutet?

Vi är inte huvudaktörer i den här frågan, men skulle gärna vilja vara en starkare aktör. Vi kan inte springa efter alla bollar. Men jag menar att här har Sverige ett håll som du bör känna till och som vi behöver täppa till. Helst tillsammans.

(Pressekreteraren: – Du får tänka på tiden lite.)

Finns det svensk kultur?

Finns det svensk kultur? I DN står det att du anser att ett det inte finns.

– Ja det blev allt lite hårddraget. Det är klart att det finns en svensk kultur. Men den har inte uppstått i ett vakuum. Det finns uttryck här som är mer typiskt, mer välbekant eller omtyckt här. Vad jag vill säga är det går inte att hägna in det här och säga att det här är svenskt och det här är någonting annat. Du behöver bara gå till de stora arkeologiska utgrävningarna så hittar du tydliga spår på kontakten mellan människor. Det har präglat smyckeskonsten, tillverkningen av instrument och andra föremål. Du kan hitta det i berättartradition, musik, klädedräkter. Många spännande utställningar visar hur man har influerat varandra. Så att jo, det är klart att vi har en svensk kultur. Men det är inget som är eller har varit stillastående. Man tar in och formar om det lite grann så det passar kanske vårt sätt att vara. Var sig det handlar om kynne eller klimat eller vad det nu kan vara.

Jag är rädd att om man säger att det inte finns svensk kultur så ger man sverigedemokraterna vatten på sin kvarn.

– Hmm, jag uttryckte mig kanske inte så genomtänkt. Det blir mer provocerat, jag anar vad de är ute efter. Här gäller att markera.

Själv talar jag inte om svensk folkmusik utan talar hellre om nordisk. Exempelvis är gränsen mellan Värmland och Norge inte så jätterelevant kulturellt. Så det måste vi vara medvetna om. Samtidigt finns det något som är nordiskt eller svenskt eller något vi kan känna igen. Vi måste hitta ett sätt att säga ja till det, samtidigt som vi säger nej till sverigedemokraternas uppdelning och försök att isolera något som kallas för svensk kultur, för då dör kulturen, precis som du var inne på.

(Pressekreteraren har börjat skruva på sig lite och signalerar att tiden snart är ute.)

Immateriella kulturarv

Vi är väldigt glada att Sverige ratificerat Unescokonventionen om immateriella kulturarv. Sen är vi oroliga att det inte finns resurser för att jobba med det. För balansen mellan det materiella och immateriella är inte så jättebra. Det immateriella stöds enbart via arkiv. Men vi vill ju ha ett levande immateriellt kulturarv.

– Nu har man fått ett uppdrag på Institutet för språk och folkminnen. Vad jag förstår så jobbar man nu med det här. Låt dem jobba så får vi se. Det har förts mycket diskussioner om det kloka i det här. Jag menar, hur ska man fånga in det? Hur ska man bevara det? Vad ska väljas ut och vad inte? Därmed inte sagt att för att det är svårt så ska man avstå. Men låt dem komma igång.

Det här kräver ju mod och det tycker jag att ni har visat för att det är så många som har kritiserat konventionen. Frågan var aktuell under förra regeringen. Samtidigt kommer Sverige med i sluttampen av den här ratificeringsprocessen. Vi har ett bra synsätt. Men vi har missat att vara med från början och påverkar Unescos tillämpning. Det är i och för sig inte ditt fel.

– Jo men det är också vårt ansvar. När man kommer hit så finns det en hel del frågor som ligger, som inte är avklarade och så vill man dra igång en del nytt också. Om man inte ska pressa medarbetarna så att de ligger och kippar efter andan, så måste man ge dem lite tid också. Det kanske är en förklaring till att det här har dragit ut på tiden.

(Tiden är ute och pressekreteraren har börjat harkla sig med allt tätare mellanrum.)

– En sista fråga, säger kulturministern.

Tre frågor återstår, säger jag. Den viktigaste av dem gäller hur du ser på en överenskommelse med den civila sektorn av kulturlivet?

Blir det en överenskommelse med den civila sektorn?

– Ja, men det pågår fortlöpande dialoger. Vi ska ha ett möte igen inom kort.

När jag skrev de här frågorna, hade vi ännu inte fått inbjudan.

– Nu har du fått det. Jag har varit tydlig med att jag tycker detta är viktigt. Jag har ju mina politiska rötter delvis i den civila sektorn. Men det är också betydelsefullt i regionaliseringsprocessen. Så om det finns önskemål om att ha mer regelbundna träffar i större skala eller i mindre, så tänker jag inte på något sätt motarbeta det, tvärt om.

Ansvar för amatörkultur

Kulturrådet är fortfarande oklar över hur man ska hantera den civila kultursektorn. Så det är viktigt att regeringen tar tag i frågan. Det gäller ju också frågan om amatörkulturen. Kulturrådet har inte satt ner foten när det gäller den. Den är också en viktig del av den civila sektorn.

– Men mycket av detta ligger på utbildningsdepartementet.

Det är jag inte med på. Du tycker att amatörkultur är lika med folkbildning och det tycker ju inte vi. Folkbildningen är under utbildningsdepartementet, men amatörkulturens riksorganisationer är ju hos dig och Kulturrådet. Någon borde ha en överblick.

– Jag vet. Du har framfört de här synpunkterna tidigare. Nu är den formella uppdelningen som den är. Låt mig få återkomma i den här frågan.

(Pressekreteraren: – Ja, då så.)

– Min stränga pressekreterare.

Är det något mer du vill skicka med till våra medlemmar?

– I så fall är det kanske det som jag allmänt försöker råda eller ge som synpunkt. Att visa sig ute lite mera. Det som vi var inne på inledningsvis. Hur det sker är det inte jag som ska tala om.

Kommer du och dansar polska med mig snart?

– Ja, du ska få lära mig. Säg till när det finns ett bra tillfälle.

Lars Farago

Vi måste sluta tycka synd om oss själva

Om konstnärlig kvalitet i folkdans och professionella folkdansares möjligheter att finansiera konstnärlig verksamhet.

Jag är danskonstnär och min huvudsakliga skapande utgångspunkt är folkdans¹. Liksom många andra konstnärer kämpar jag med att få min ekonomi att gå ihop. Jag har ofta hört att det är extra svårt för en folkdansare att till exempel få projekt- eller verksamhetsbidrag, bland annat eftersom folkdans traditionellt inte uppfattats som en konstform. Detta påstående har fått mig att se på folkdans genren som offer för stor orättvisa.

Efter att ha tillbringat tid i andra "dansvärldar" och sett att känslan av utanförskap och missanpassning finns överallt har jag fått omvärdera detta. Jazzdansen till exempel, för en ständig strid med den moderna/samtida dansen, då det finns jazzdansare som menar att jazzen som konstform är orättvist behandlad och på grund av konventioner och gammal hävd ses som "mindre konstnärlig" än den moderna dansen.

Jag tror att känslan av orättvisa lätt blir till ett fälleben som jag sätter för mig själv. I det långa loppet är det väldigt destruktivt att se mig själv och min genre som ett offer. Därför söker jag andra sätt att förklara och överbrygga svårigheterna med att finansiera min konstnärliga verksamhet. Ett sätt som jag funnit meningsfullt är att fokusera på kvalitet.

Folkdans är som jag ser det en subkultur i Sverige idag. De konstnärer som arbetar med den som utgångspunkt för skapande och gestaltande verksamhet är försvinnande få. Naturligtvis är det lätt att dra slutsatsen att folkdansen därför är marginaliserad och har extra svårt att få såväl bidrag som möjlighet att ta plats på danskonstens arenor, men jag tror inte att det är så enkelt. Naturligtvis kan det krävas att den som söker finansiering för ett konstprojekt i folkdans får ligga i lite extra för att göra sig förstådd av den som har makten att fördela pengarna eftersom kunskapen om folkdans som konstform generellt kan sägas vara liten i de sammanhangen. Men att ständigt framställa konstnärer i folkdans som "ena utfryssta stackare" som aldrig eller sällan ges förutsättningar att genomföra sina projekt, är att göra den folkliga konsten en gigantisk otjänst. Genom att framställa problematiken som en orättvisa på detta sätt säger vi också, underförstått, att vi egentligen förtjänar en massa bidrag men inte får dem, på grund av att någon, någonstans, i beslutsfattande ställning inte tycker att vi är viktiga.

Se på oss själva med kritiska ögon

Så kan det naturligtvis vara, men jag tror att det lika ofta handlar om att det som görs på den folkliga konstscenen helt enkelt inte är tillräckligt bra. Det håller inte för en kvalitativ jämförelse med den övriga danskonstscenen och därför ges inga finansiella bidrag. Måhända är detta en alltför hård dom

Erika Lindqvist i svängom på Kåldolmens dag.
Foto: Petra Eriksson.

över mitt eget arbetsfält, men jag tror att det är viktigt att vi, istället för att tycka synd om oss själva och se oss som offer för en ondsint konspiration, faktiskt ser på det som görs i fråga om folklig scenkonst –och ser på det med kritiska ögon. Vi måste våga ifrågasätta, vi måste våga kritisera och vi måste lära oss att reflektera över folkdansen som en konstform. Gör vi inte det kommer vi aldrig att ha en chans.

Naturligtvis finns konventioner kring vad som är "bra konst" på danskonstens område och jag menar inte att folklig scenkonst måste inrätta sig i någon generell mall för att kunna ta plats som etablerad konstform. Även en folkdansare måste ges rätten och möjligheten att vara avant garde, både gentemot den egna genren och gentemot danskonstvärlden i stort. Men när

jag möter folkdanskonst upplever jag ofta att det råder brist på reflektion och analys i den konstnärliga praktiken. Det finns mycket att göra på detta område. När vi som är konstnärer i folkdans börjar analysera, reflektera och kritiskt granska våra egna och varandras verk i större utsträckning, kommer vi också att kunna ta plats och etablera oss som konstnärer i ett större sammanhang.

Erika Lindqvist

¹) Jag har valt att inte närmare definierat begreppet folkdans. Det är inte så viktigt för ämnet i den här artikeln varför jag lämnar åt läsaren att använda sin egen definition.

Off-off-WOMEX 2010

Irene Ala Jukuri har besökt WOMEX två år i rad. Hon rapporterar här om ett av off-off-WOMEX-arrangemangen.

Under WOMEX 2010 blev man något förvirrad av alla off-off evenemangen. Off-off äger rum utanför WOMEX-området medan Off-WOMEX sker inom WOMEX eget område. Nordic Club som de nordiska länderna gör tillsammans är Off-OMEX. 2010 hade två olika arrangörer Off-off-WOMEX scener, Globenhagen och Global varav RFoD var medarrangör i det sista.

Frigg spelade på WOMEX och kommer även till Storstallet 14 maj på Musik- och Teatermuséet. Foto: Peter Bothén.

Eftersom det är omöjligt att se allt bestämde jag mig för att koncentrera mig på "Globenhagen" i Huset som ligger nära Strøget. Jämfört med förra året hade arrangemanget förändrats positivt. En scen istället för två med färre grupper, mer tid till soundcheck mm som gör att showcasen blev bättre i svår ljudmiljö.

Danmarks musikliv inom vår genre var ett utforskat område för min del och jag blir mer och mer intresserad. Många grupper överraskade men för att nämna någon är salsa- och funkinspirerade Habadekuk. Namnet på gruppen är efter en gammal låt från ön Fanø utanför Danmarks västkust. De spelar med mycket ös och driv. Som publik går det inte att sitta stilla. Habadekuk har turnerat i Sverige och har även spelats in av Sveriges Radio P2.

Kvartetten Basco med två fioler, gitarr och dragspel/trombon erbjöd en omväxlande resa ut i världen på ett mycket samspelt och medryckande sätt. Jag fick med mig deras CD The Crow in the Walnut Tree. Jag gillar plattan allt mera ju fler gånger jag spelar den.

The Glas Vocal Ensemble är den tredje gruppen som jag tänker nämna här även fast jag skulle vilja skriva om fler. Sju tjejer med stilfulla klänningar i olika färger i samma färgskala som sjöng bulgariska sånger. Kören var visuell vackert på scen även fast de ändrade plats på scenen utifrån sina stämmor i de olika låtarna. Det fanns en röd tråd i låtvalen med berättande mellansnack.

Eva Omagbemi på RFoD:s seminarium på WOMEX. Foto: Peter Bothén.

Tjejerna hade både ett bra framförandet och sjöng med attityd. Efter deras framträdande tänkte jag att musikinstrumenten kan hänga kvar på väggen! De behövdes inte. Stort tack till Danmark för ert musikliv inom vår genre.

Irene Ala Jukuri

Länkar till de grupper som uppträdde på Globenhagen:

www.myspace.com/apipo
www.fastmazidan.com
www.myspace.com/flamencopassion
www.myspace.com/kaspersoeborg
www.nordenstone.dk
www.vokalselskabetglas.dk
www.myspace.com/ikivocal
www.habadekuk.dk
www.myspace.com/chorovivo
www.myspace.com/bascoband

Sök Folkelarm före 28 februari

Inte WOMEX, men ett viktigt tillfälle att marknadsföra sig gentemot Norge, Norden och inbjudna arrangörer från runt om i världen är att delta på Norges egen version av WOMEX, Folkelarm. Den äger i år rum 29/9-1/10. Sista ansökningsdag för medverkan som musikgrupp är 28 februari.

Se www.folkelarm.no för ansökningsblankett.

Sveriges medverkan osäker WOMEX 2011

Kulturrådet har hittills avslagit tre ansökningar om finansiering av Sveriges medverkan på WOMEX 2011. En fjärde, inlämnad av Svensk Musik, på uppmaning från Kulturrådet är ännu ej beslutad.

En av ansökningarna som avslagits var från Musik i Syd som var beredda att lägga stora egna resurser men fick avslag på medfinansiering från Kulturrådet. RFoD som egentligen inte sökte pengar utan lämnade Kulturrådet en lista på viktiga verksamheter som behöver stöd 2011 för att hålla igång folk- och världsmusiksverige för att i vidare samtal prioritera bland dessa fick ett beslut på avslag utan att egentligen ha lämnat närmare motiv för de olika punkterna i listan. Hans Hjorth sökte också för arrangemang av Sveriges medverkan på WOMEX via sitt bolag. Både RFoD och Hans Hjorth stödde Musik i Syds ansökan vid samtal med Kulturrådet.

Musik i Syd anser att det inte kan vara de ensamma som står bakom hela Sveriges medverkan. I brist på resurser från övriga Sverige har man därför omfördelat en del av de pengar som avsatts för medverkan på WOMEX.

RFoD har också i samverkan med organisationer i Danmark, Finland och Norge sökt stöd från Nordiska kulturfonden för en scen på WOMEX 2011 för världsmusik. Detta har beviljats av Nordiska kulturfonden. Nu har förhandlingar inletts med WOMEX om arrangemang av denna scen eventuellt i samverkan med de som står bakom Nordic Club.

Vad händer säkert?

Det blir säkert någon form av medverkan. I första hand bör alla grupper som vill spela på WOMEX scener söka att vara med via de ordinarie WOMEX showcase ansökningarna.

Ansökan till WOMEX före 15 april

Det är ganska komplicerat att söka – så kolla upp förutsättningarna redan nu. Se www.womex.com – **sista ansökningdag är 15 april**.

Oberoende av vilken scen man vill uppträda på blir det troligen upp till grupperna som deltar från Sverige att finansiera sina resor och uppehälle. Stöd för detta kan bland annat sökas från Kulturrådet som har ansökningstider **18 april** och **24 oktober**.

Svenska artister på WOMEX 2010

– hur klarar sig Sverige på den internationella marknaden?

Jessica Jungegård har under WOMEX undrat om det lönar sig att vara med. Varför är det så viktigt att Sverige deltar år efter år?

På WOMEX 2010 fanns flera svenska artister, bland andra Stockholm Lisboa Project som kunde ses på Nordic Club-scenen, dessutom uppträdde New Tango Orchestra och Sousou & Maher Cissoko på Globals scen, en scen utanför WOMEX ordinarie program och där bland andra RFoD stod som medarrangör. Alla dessa tre band fick utmärkelser på den första Folk & Världsmusikgalan i slutet på april 2010 och alla tre spelar musik med influenser från annat än svensk traditionell folkmusik. Jag vet att dessa artister är uppskattade i Sverige men ställde mig frågan hur det är för dem att slåss på den internationella marknaden.

En hel del av den musik som presenteras på WOMEX känns som populärmusik från det land den representerar, men i Sverige är utbudet mer uppdelat i kommersiell musik och traditionell musik, vilket gör att marknaden för svensk folk och världsmusik inte är självklar, man måste jobba hårt för att höras och synas. Min personliga åsikt vad gäller svensk världsmusik, om det är så vi ska kalla ovan nämnda artisters musik, är att den absolut platsar på den internationella marknaden! De platsar både vad gäller musikernas professionella spel och musikens uttryck och influenser från icketraditionell svensk musik.

Vilken nytta gör WOMEX för våra svenska artister och hur viktigt är det att de kan finnas med i detta sammanhang?

Simon Stålspets, gitarrist i Stockholm Lisboa Project, har hjälpt mig till en klarare bild av hur det hänger ihop. De har haft utlandsspelningar innan ni deltagandet på WOMEX, främst i Europa.

WOMEX är en dyr historia för de band som vill synas i showcasen, Stockholm Lisboa Project har kommit fram till att eftersom det är så många arrangörer, managers, skivbolag och journalister på plats genererar det i slutändan så pass många spelningar att man som band ändå tjänar på att delta. 2010 var deras fjärde WOMEX men det var först i år de uppträdde med en showcase, på Nordic Club. Tidigare har de bara deltagit som utställare eller besökare på mässan.

Simon beräknar att de får 4-5 spelerbjudanden direkt på WOMEX och förutsatt att man gör mesta möjliga av för- och efterarbetet, det på hela året blir ca 20 spelningar som följd av deltagandet. Trots detta får de inte någon större uppmärksamhet i svensk media men å andra sidan har de alltid spelat mer utanför än i Sverige. På www.stockholmlisboa.com finns gruppens gamla giglistor.

Att WOMEX bidragit positivt till Stockholm Lisboa Project's internationella framgång är det nog ingen tvekan och där måste man nog också nämna Rikskonserters hjälp. Sägna vad man vill om Rikskonserters arbete men Simon Stålspets framför ett stort tack till dem, för den turné inom Sverige som blev möjlig för Stockholm Lisboa Project och för den hjälp de fick att möta "rätt" arrangörer på WOMEX.

– Det spelar ingen roll i vilket land vi uppträder, säger Simon Stålspets. När vi är tända och gör en bra spelning börjar publiken gråta och skratta på rätt ställen oavsett om de förstår texten eller inte. De verkar förstå känslorna i musiken ändå.

Jessica Jungegård

Hur får vi inflytande?

Ett femtiotal organisationer som under två år verkat tillsammans i ett löst nätverk bildade i december en ny förening, Ideell kulturallians. Helena Salomonson, som också arbetar som stabschef på Riksteatern, valdes till föreningens ordförande.

Regionaliseringen av kulturlivet innebär att villkoren för det civila samhället som en central del i kulturpolitiken ska uppmärksammas. Ideell kulturallians – IKA – har bildats för att samla det ideella kulturlivet. För att värdet av det idoga arbetet som 1000-tals eldsjälar utför för ett levande kulturliv i hela landet ska synas och värderas.

Tillsammans har Ideell kulturallians över en miljon medlemmar som genomför 550 000 arrangemang om året. Det gör Ideell kulturallians till ett unikt kunskapscentrum när det gäller ideellt arbete inom kultursektorn.

Jag hoppas kunna visa att ideellt arbete ger otroligt mycket till samhället och många organisationer. Det är dock inte gratis; det behöver tid, stöd och resurser. Att få vara med och bygga upp en struktur för att kunna påvisa detta känns både nödvändigt och spännande, säger Helena Salomonson.

Ideell kulturallians vill föra in fler perspektiv i den kulturpolitiska debatten.

I dag hörs alltför ofta röster som konstruerar en motsättning mellan professionella kulturarbetare å ena sidan och ideellt arbetande eller amatörer å andra sidan. Det ska Ideell kulturallians ändra på. Vi är många som ser drivkrafterna och utvecklingsmöjligheterna som finns när människor med olika bakgrund, yrken och åsikter möts i till exempel salonger och på festivaler. Kulturpolitiken behöver alla dessa krafter om vi ska växa som politikområde, säger Helena Salomonson vidare.

– Ideell kulturallians är positiv till att det civila samhället och medborgarperspektivet uppmärksammas i kulturpolitiken. Vi vill möta upp de samråd som ska ske inför kulturplanerna. Vi planerar därför att bygga upp regionala ideella kulturallianser över hela landet som kan ta plats vid förhandlingsborden. Vi har börjat i de fem utpekade försöks länen Region Skåne, Norrbotten, Halland, Västra Götaland och Gotland.

Överenskommelse

En överenskommelse mellan regeringen, Sveriges Kommuner och Landsting och idéburna organisationer på kulturområdet är ett annat av föreningens mål. Föreningen kommer också att bevaka och driva globala frågor.

Ideell kulturallians har funnits som nätverk sedan december 2008. Medverkande organisationer är; Amatörkulturens samrådsgrupp, (ax), Arbetarnas Bildningsförbund (ABF), Bilda, Bygdegårdarnas Riksförbund, Folkbildningsförbundet, Folkets Hus och Parker, Konstfrämjandet, Musikarrangörer i samverkan (MAIS), Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet (NBV), Riksteatern, Samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige, (SIOS), Sensus, Studieförbundet Vuxenskolan, Sveriges Hembygdsförbund och Våra Gårdar. (RFoD är med via Amatörkulturens samrådsgrupp, ax och via Musikarrangörer i samverkan, MAIS.)

De medverkande organisationerna har tillsammans mer än 1 miljon medlemmar. Varje år genomför organisationernas medlemmar 250 000 arrangemang som samlar 65 miljoner besökare och deltagare. Kontakt: Anna-Karin Andersson, tel. 08-531 99 259, anna-karin.andersson@ideellkultur.se

Möten i åtta län den 7 april

Tillsammans kan vi formulera det vi vill, vad vi står för och vad vi kan erbjuda. Under våren kommer IKA att arrangera en första regional träff i de nya län/regioner som ska in i samverkansmodellen. Det planeras åtta möten samtidigt i Västerbotten, Västernorrland, Sörmland, Kronoberg, Kalmar, Blekinge, Örebro, Gotland, Jämtland och Östergötland torsdag den 7 april, kl. 17.00 – 20.00.

Observera detta ännu är preliminärt, men håll utkik och hör av dig ifall du vill hjälpa till att arrangera mötet i din region – om tiden inte passar kan det bli en annan dag just i din region.

Ethno i sommar

Varje sommar sedan 1989 har unga folkmusiker från världens alla hörn samlats på läger i Rättvik för lära, lära ut och dela varandras musik och kultur. Denna sommar äger lägret rum 1-10 juli med spelningar under Musik vid Siljan, Bingsjöstämman och på Skansen i Stockholm som vanligt.

Anmälan och info på www.ethno.se.

Aktuellt i Kulturens

Vårt eget studieförbund Kulturens bildningsverksamhet avsätter rejält med verksamhetsmedel till de föreningar som samarbetar med dem. Medlen går till genomförande av folkbildningsverksamhet. Kulturens erbjuder kompetensutveckling till sina ledare. Kulturens fem regioner har sina årsmöten i vår. Mer info på www.kulturens.se som framöver också kommer att få ett kalendarium.

Kulturens ger stöd till nya studiematerial

Senast 31 mars kan du via ett mail till sofia.nygren@kulturens.se söka högst 20.000 kr i stöd till produktionen av studiematerial. Beskriv projektet och dess syfte, lämna tidsplan, budget och tala om hur Kulturens medverkan ska synliggöras.

Kulturens stöd till nätverkande

15 mars och 15 oktober kan du via ett mail till sofia.nygren@kulturens.se söka högst 20.000 kr för möten och nätverksinsatser som inte ryms inom organisationens ordinarie verksamhet och budget. Läs mer på www.rfod.se/aktuellt.

Tre aktiviteter lördag 26/2 på Umefolk

– i samverkan mellan Riksförbundet för Folkmusik och Dans, RFoD och Umeå folkmusikförening
12.00-13.15 Arrangörssamtal

Du som gör offentliga arrangemang med folk- och världsmusik. Eller vill bli en ny arrangör. Välkommen till ett samtal på Umeå folkmusikfestival om situationen för arrangörer nu och i framtiden.

Rikskonserter las ner vid årsskiftet. Det nya Musikverket startar först senare. Vilka blir konsekvenserna för arrangörer inom Folk och Världsmusik?

Markus Falck från Norrlandsoperan och Lars Farago från RFoD ger sina bilder om situationen 2011 och sjar om framtiden. Vilken är din bild som arrangör av situationen för vår genre? Hur kan arrangörer öka sitt samarbete bl a kring turnéer?

Vi bjuder arrangörer som deltar på en enkel lunch om du förhandsanmäler dig till lars.farago@rfod.se senast 23/2.

13.15-14.45 FolkDate – mingel för artister och arrangörer
Artister och arrangörer inom folk- & världsmusikgenren är välkomna att mingla under en och en halv timme på festivalen. Ett tillfälle för musiker/artist och arrangör att möta varandra ansikte mot ansikte. Arrangörer får tilldelat ett bord som artist kan besöka och lämna demomaterial. – Vi serverar snacks.

16.15 Vi är alla Folk!

Kulturell mångfald HOT ELLER INSPIRATION för bevarande och utveckling av svenska kulturarv? RFoD och många andra har reagerat på Sverigedemokraternas politik, arrangerat seminarier i Stockholm, Umeå, Växjö – publicerat uttalanden och blivit intervjuade i radio och TV efter valet. Ett studiematerial baserat på dessa samtal kommer att presenteras. Flera andra initiativ har tagits för att markera att vi som är intresserade av folk- och världsmusik, -dans inte vill bygga murar mellan ”svenska” och andra traditioner. Svenska traditioner är inte hotade – tvärt om mångfalden i Sverige berikar också dem som vill utveckla traditioner. Hur ska vi under de kommande fyra åren utveckla mer kunskap och bli starka i vår argumentation inför kommande valrörelser? Välkommen att dela med dig av dina tankar med oss andra som brinner för mångfald. Vid detta samtal samverkar vi med Svenska Folkdansringen, Sveriges Spelmäns Riksförbund och Kulturens bildningsverksamhet.

FolkDate – RFoD skapar mötesplats

FolkDate testas under Umeåfestivalen i slutet av februari. Men tanken är att erfarenheterna därifrån ska tas med till andra bra tillfällen där arrangörer och artister kan utbyta information med varandra. Nästa gång tänker vi oss blir på Folk- och världsmusikgalan i Göteborg den 16 april.

Ansikte mot ansikte

Tanken är att skapa ett utrymme av tid och rum där man som musiker/artist och arrangör kan möta varandra ansikte mot ansikte. Arrangörerna får ett bord som artister kan besöka för att lämna demomaterial, kontaktuppgifter...

Tips

- Ju bättre du förbereder dig – desto mer kommer FolkDate att ge dig.
- Planera hur du ska samla visitkort, kontaktuppgifter och anteckningar.
- Kopiera gärna upp en lista på relevanta datum för turnéer eller för dina evenemang.
- Artister bör ha med presentationer och demomaterial.

Är du artist...

- Har du förstås med dig demoskivor och visitkort
- Tänk på att ta kontaktuppgifter till alla som du ger material och följ upp kontakten med arrangörerna efter några veckor.

- Prata med många, visa intresse genom att fråga t ex om verksamhetens inriktning, scenen, publiken etc. Alla gillar att berätta om det de brinner för. Använd svaren som grund för att utveckla dina program så de passar fler arrangörer.

Är du arrangör...

- Har du förstås med visitkort och programexempel från ditt ställe
- Tänk på att få med demo från de artister som är intressanta för dig och var noggrann med kontaktuppgifter till artisten, både telefon och mailadress. Anteckna vem du pratade med och om vad för att kunna återknyta vid senare kontakt.
- Kontakta de artister du vill boka så fort som möjligt.
- Planera gärna samarbeten med andra arrangörer. Genom att lägga en miniturné åt artisten kan du säkert få ner resekostnaderna och eventuellt också gaget.

Har du synpunkter på FolkDate eller RFoD:s arrangörsarbete? Berätta det gärna för styrelseledamöterna Jessica Jungegård (jessica.jungegard@gmail.com) och Irene Ala Jukuri (irene_ala@bredband.net) eller förbundssekreterare Lars Farago (lars.farago@rfod.se).